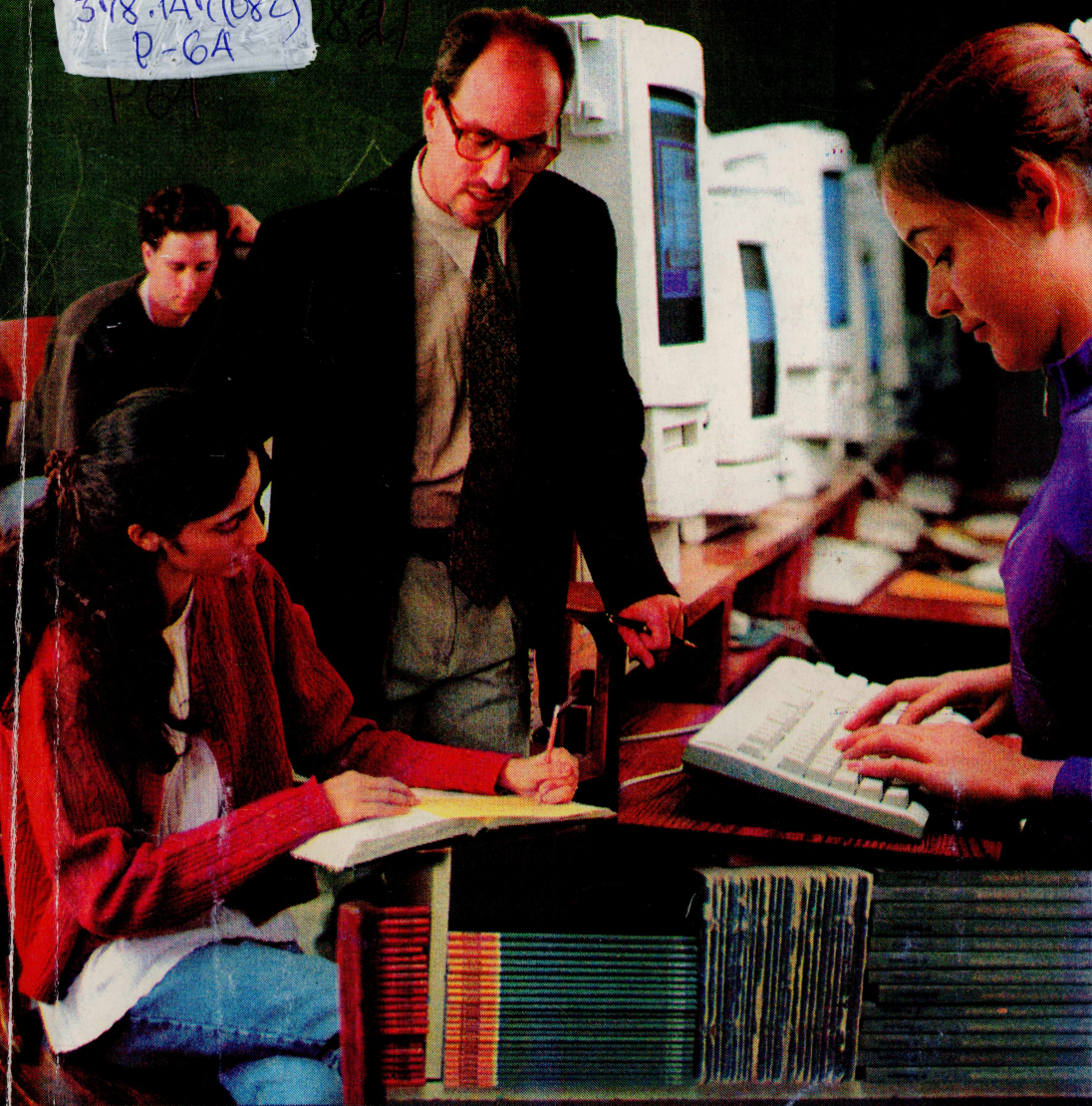

378.147(082)
P-6A

**РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ
В СИСТЕМАХ
ТРУДОВОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ МОЛОДІ**

РОБОТА ТВОРЧИХ ГРУП ПЕДАГОГІВ І МАЙСТРІВ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ В ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Професійна підготовка викладачів і майстрів виробничого навчання здійснюється впродовж усієї їх професійної діяльності. Сьогодні, коли в системі професійно-технічної освіти відбуваються значні реформаційні процеси, особливого значення набуває організація методичної роботи в професійно-технічних навчальних закладах.

В результаті проведеного дослідження нами було визначено, що методична робота це відносно цілісна відкрита динамічна система, функціонування якої спрямоване на підвищення педагогічної майстерності вчителів, викладачів та майстрів виробничого навчання, удосконалення їх уміння узагальнювати досвід, методи і прийоми доцільної організації навчального процесу, що дозволяє їм успішно вирішувати завдання підготовки висококваліфікованих фахівців для всіх галузей господарства (будь-якої форми власності).

Аналіз передового педагогічного досвіду працівників системи професійно-технічної освіти та останні наукові дослідження свідчать про зростання в діяльності творчого викладача чи майстра виробничого навчання елементів дослідництва. Тому не випадково з'явилося нове поняття "науково-методична робота", яке складається з двох підструктур – навчально-методичної і науково-дослідницької, що взаємозумовляють одна одну і тісно взаємопов'язані між собою.

На думку Н.Є.Мойсеюк, навчально-методична підструктура сприяє підвищенню професійно-педагогічної культури педагогів та комплексному методичному забезпеченню навчально-виховного процесу, а науково-дослідницька підструктура стимулює процес "створення і впровадження нових педагогічних ідей, технологій навчання і виховання, забезпечує експериментальну перевірку їх ефективності" [1. С.593].

У сучасному професійно-технічному навчальному закладі в системі науково-методичної роботи вирішуються такі основні завдання:

- розробка методичного забезпечення навчально-виробничого процесу;
- формування творчого ставлення педагогів до праці;
- запровадження передового педагогічного та виробничого досвіду;
- обґрунтоване виділення головних напрямів у підвищенні методичної кваліфікації вчителів, викладачів та майстрів виробничого навчання з орієнтацією на конкретні групи педагогів і на специфічні запити окремих із них;

-розвиток творчої активності педагогів, їх позитивного ставлення до запровадження педагогічних інновацій та формування навичок науково-експериментальної роботи;

-організація діяльності єдиних дослідницьких колективів, які об'єднують вчених, дослідників-педагогів та учнів;

-розробка авторських програм, підручників, посібників та методичних рекомендацій в умовах окремого закладу професійно-технічної освіти;

-оволодіння технологіями управління пізнавальною діяльністю учнів;

-запровадження інноваційних технологій навчання і виховання в практику роботи професійно-технічних навчальних закладів, що забезпечує підготовку конкурентоспроможних на ринку праці випускників;

-формування нового типу педагога, який здійснює професійну підготовку учнів, поєднуючи функції викладача і майстра виробничого навчання тощо.

На основі узагальнення та аналізу змісту методичної роботи дійшли висновку, що зміст науково-методичної роботи повинен носити комплексний характер і включати: технологічний, педагогічний, науковий, управлінський та інформаційний напрями.

Зміни, що відбуваються в системі методичної роботи в закладах професійно-технічної освіти, вплинули на рівень активності використання різних форм методичної роботи. У професійно-технічних навчальних закладах склалася певна система науково-методичної роботи з учителями, викладачами та майстрами виробничого навчання, до складу якої входять індивідуальні, групові та колективні форми, які взаємодіють і доповнюють одна одну.

У ході дослідження було виявлено зростання інтересу педагогів до такої форми методичної роботи, як робота творчих груп викладачів та майстрів виробничого навчання.

Творчі групи – це організовані невеликі колективи передових, досвідчених учителів, викладачів та майстрів виробничого навчання, які поглиблено вивчають певну педагогічну проблему і забезпечують творче впровадження в практику професійно-технічного навчального закладу висновків і положень науки.

На важливість діяльності творчих груп в системі науково-методичної роботи вказують різні дослідники (Л.П.Кібардіна, М.Х.Махомед, Т.С.Рабченко та ін.). Причому, слід зауважити, що створення творчої групи здійснюється на добровільних засадах, а саме: виявлення інтересу і бажання працювати над відповідною проблемою; на основі взаємної симпатії педагогів один до одного та ін.

Як показує досвід, склад творчої групи повинен бути невеликим – від 3 до 10 чоловік. Керівником може бути визначений найбільш методично грамотний учитель, викладач чи майстер виробничого навчання або ж один із керівників професійно-технічного навчального закладу.

Алгоритм діяльності творчої групи в професійно-технічному навчальному

закладі з питань впровадження в практику передового педагогічного досвіду (нових технологій навчання) може бути таким:

1. Досконале вивчення передового педагогічного досвіду та консультації з вченими і методистами.

2. Технологізація передового педагогічного досвіду (розробка моделей, схем, рекомендацій, порад).

3. Розробка документації з обґрунтуванням актуальності проблеми.

4. Розкриття сутності основних положень, ідей, рекомендацій, форм, прийомів та методів роботи.

5. Пробне впровадження передового педагогічного досвіду з розробленої проблеми.

6. Апробація рекомендацій, запропонованих творчою групою.

7. Пропаганда створеного досвіду (проведення лекцій, конференцій, семінарів).

Творча група покликана вивчати, узагальнювати й поширювати передовий педагогічний досвід як у своєму професійно-технічному навчальному закладі, так і поза його межами.

Практика показує, що якщо вчитель, викладач чи майстер виробничого навчання працює творчо, вдумливо, постійно аналізує свою роботу, то в нього обов'язково виникає інтерес до теоретичного осмислення свого досвіду і тут йому на допомогу повинні прийти члени творчої групи або ж методист, які здійснять технологізацію досвіду таким чином, щоб він став доступним всім.

За основу у процесі ознайомлення з досвідом береться показник – визначення передового педагогічного досвіду за стійким кінцевим результатом навчально-виробничої діяльності, що проявляється у високій ефективності і стабільності в часі.

В практиці роботи інженерно-педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів з питань вивчення передового педагогічного досвіду можна виділити два основних моменти:

- підготовку до вивчення передового педагогічного досвіду;

- вивчення передового педагогічного досвіду.

На першому етапі за підсумками роботи учителів, викладачів та майстрів виробничого навчання адміністрація разом з методистом і керівниками творчих груп визначає об'єкт вивчення, науково-теоретичну і методичну підготовку з проблеми. Основна робота з вивчення досвіду планується на один рік.

Важливим моментом у вивченні досвіду є фіксація спостережень (застосування нових форм, прийомів і методів роботи). Для цього заводиться спеціальний щоденник спостережень.

Основне вивчення досвіду планується в кілька етапів. На першому проводиться відвідування уроків з метою ознайомлення з роботою автора досвіду в цілому, побачити його педагогічні "секрети".

На другому етапі здійснюється вивчення системи діяльності учителя,

викладача чи майстра виробничого навчання.

Подальша робота складається із спільних засідань творчої групи і методичних комісій, які бажано проводити у формі "круглого столу" або проблемних семінарів, де педагоги, досвід яких вивчається, розкривають основні педагогічні ідеї досвіду.

Таким чином, на сучасному етапі розвитку системи науково-методичної роботи в професійно-технічних навчальних закладах особливої ваги набуває робота творчих груп учителів, викладачів та майстрів виробничого навчання, що сприяє більш оперативному і ефективному розповсюдженню передового педагогічного досвіду в практику роботи інженерно-педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів.

ЛІТЕРАТУРА

- 1.Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. Навчальний посібник. 3-є видання, доповнене.- К.: ВАТ "КДНК", 2001.- 608 с.
- 2.Рабченко Т.С. Демократизація внутрішньошкільного управління.-К.: КМУЦА, 1997.-373 с.

Петренко Л.М.

Київський фінансово-економічний коледж

ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ КОЛЕКТИВУ КЕРІВНИКОМ ШКОЛИ: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

Актуальність вирішення проблеми педагогічного оцінювання в управлінні сучасною школою зумовлена важливими завданнями, які означені Державною національною програмою "Освіта. Україна ХХІ століття", Концепцією загальної середньої освіти (12-річна школа), Порядком державної атестації загальноосвітніх, дошкільних та позашкільних навчальних закладів. Реформування змісту загальної середньої освіти, достатньо розвинута мережа альтернативних навчальних закладів, запровадження різноманітних педагогічних технологій, спрямованих на підвищення ефективності навчально-виховного процесу та визначення потенціалу педагогічного колективу за кінцевими результатами навчання і рівнем розвитку учнів потребують розробки нових шляхів проведення об'єктивного оцінювання та атестаційної експертизи за усіма напрямками діяльності школи.

Науковці С.І.Архангельский, В.І.Бондарь, Ю.В.Васильєв, Г.В.Гутнік, Л.М.Калініна, В.С.Пікельна, М.Л.Портнов, та інші обґрунтували концептуальні засади управління освітніми закладами та перспективи підвищення їх діяльності. Один із основних шляхів – це оцінка результатів навчально-виховного процесу у взаємозв'язку із внутрішкільним контролем, аналізом і обліком роботи педагогічного колективу.

Вивчивши історичну, педагогічну і психологічну літературу, ми маємо